

Óli Jacobsen

Kristian Djurhuus kemur inn á ting

36.partur

Seinasta mikudag vóru 125 ár síðan, Kristian Djurhuus var føddur. Tí er hóskaði at taka áhuga-verdu søgu hansara fram. Hann greiðir frá nógvum, sum als ikki hevur verið kent fyrr enn nú.

Seinasti partur endaði við, at Kristian Djurhuus stillaði upp til løgtingsvalið í 1932. Hann skuldi avloysa gamla sambandskvæðingin Oliver Effersøe, sum kanska ikki heilt sjálvboðin hevði lagt frá sær.

Fyri suðringar fór tað skrivliga valstriðið mest fram í tí lokala Føroyatíðindi, og her var heldur ikki spart við kanónunum.

Fyri Petur Mohr Dam stóð nóg uppá spæl. Javnaðarflokkurin var komin inn á ting fyrstu ferð við valið í 1928, tá ið hann fekk tveir tingmenn. Hetta var so ein góð byrjan. Síðan tá hevði Dam staðið fyrri teirri stórfingnum Ísvirkisætlanini við virki og skipum, sum skuldi vísa á heilt nýggja leiðir í okkara vinnulívi. Hetta skuldi kunnað givið javnaðarflokkinum stóra framgongd.

Men so fór alt á húsagang áðrenn valið. Hetta var sjálvsagt ein vanlukka fyrri javnaðarflokkinn og førði til eitt beiskt blaðstrið millum Petur Mohr Dam og hansara mótstøðumenn. Dam vísti á tær ringu tíðirnar, meðan hansara mótstøðumenn hildu tað vera galið við leiðslu og fyriskipan. Tað er annars nóg skrivað um henda spurning, sum ikki skal komast inn á her.

Valevnini ferðaðust um oynna at hava valfundir eina viku undan valinum. Her vóru tað P.M. Dam, Edward Mitens og eg, sum vóru nr. 1 á okkara listum, sum lutu á hesum valfundum. Tað var lutakast um, hvør ið skuldi vera fyrst-

Nú byrjar eitt heilt nýtt skeið í lívsleiðini hjá Kristiani. Hann kemur inn á ting. Men sýslumansembætið kravdi framvegis sítt.

Ísvirkið skuldi vera tann stóri trumfurin hjá Petur Mohr Dam til valið í 1932, men tað gekk heilt øðrvísi.

ur at taka orðið á fundunum. Tíbetur var tað ikki eg, sum skuldi leggja fyrri.

Stemningurin var ymiskur frá bygd til bygd, alt eftir hvør flokkur, ið var størstur í økinum. Serliga í Sumba kendi eg meg væl. Her var Sambandsflokkurin nógv størstur. Í øllum bygdunum uttan í Hvalba og Sandvík høvdu vit stóra framgongd. Eg giti, at umrøddu skrivarin av lesarabrøvum móti mær, sum greitt varð frá í seinasta parti, hevði sína ávirkan í hesum bygdum.

Ein av stuðlunum hjá Effersøe, Dánjal á Hólum, í Hvalba var av samhuga við Effersøe farin í sjálvstýrisflokkinn. Hetta kann kanska eisini hava gjørt mun.

Valið gav Sambandsflokkinum reinan meiriluta í tinginum. Tað høvdu vit ikki havt í fleiri skeið. Hetta er eisini seinastu ferð, at ein flokkur hevur einsamallur havt meiriluta á tingi.

Viðstein eykavaldur fyri flokkinn í Suðurstreymoy.

Hetta var eitt óvæntað og sera gott úrslit fyri Sambandsflokkinn. Samansetingin í tinginum bleiv nú 11 limir til Sambandsflokkinn, 8 til sjálvstýrisflokkinn og tveir til javnaðarflokkinn.

Í Dimmalætting 23. januar takkaði Andras Samuelsen veljar-

in hevði tað týðning, at flokkurin til hetta valið hevði betri valevni enn til valið undan hesum.

Blaðið hevði eisini eina viðmerking í samband við Oliver Effersøe. Sagt varð, at sum øllum kunnugt vildi Effersøe verða uppftustillaður, men hann varð vrakaður, og sjálvandi munnu Suðuroyar sambandsmenn halda seg hava fingið eitt gott býti. Men man Effersøe halda tað? Hann helt í hvussu er ikki Kristian Djurhuus duga til at fylla sýslumansembætið eftir seg. Man hann hava meira álit á honum í løgtingssessinum?

Vónbrotin Dam

Í valstriðnum legði Petur M. Dam stóran dent á sosialismu og at fáa pening til sosialar batar.

Eisini varð lagt eftir Herluf Thomsen fyrri at hava ábyrgdina av, at eg varð stillaður upp, hann sum skuldi vera tann stóri afturhaldsmaðurin í kommununi.

Dam var ógvuliga vónbrotin av úrslitinum. Hann hevði væntað sær eitt nógv betri úrslit í Suðuroy.

Umframt Ísvirkið hevði Danbjørg, sum var nr. 2 á listanum, ein leiklut í hesum úrsliti. Okkurt split hevur verið í flokkinum, tí N. P. Strøm hevði stillað ein serligan lista, sum tó var í valsamgongu við javnaðarflokkinn. Danbjørg var vónbrotin um, at kammeratarnir í Vági høvdu gjørt henda listan og harvið høvdu minkað um hansara møguleikar at verða valdur.

Tískil fór Danbjørg at halda serligar valfundir, meðan Dam var norðanfyrri í ørindum. Hann var eisini á Tvøroyri. Men hesir fundir gjørdur ilt verri. Hann kundi ofta vera veruleikafjarur, men ongantíð so ringt, sum hesa ferð. Hann tosaðu mest um útlenskar kapitalistar. Men hetta var ikki tað, sum veljararnir høvdu áhuga fyrri.

Men Danbjørg fekk altíð nógvar atkvøður í Porkeri, sum framvegis er ein uppá seg stórsta javnaðarbyggin í landinum. Danbjørg kom so á ting á næsta valinum í 1936, og hann sat á tingi stórt sæð restina av lívinum.

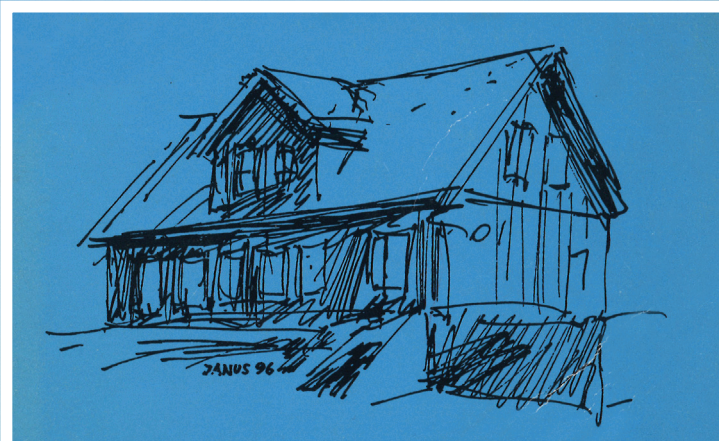
Føroyatíðindi um valúrslitið:

Tað er ikki ov nógv sagt, at tað nýggja løgtingið, sum nú kemur saman við óroyndum ungum

Sambandsflokkurin fekk tvey umboð í Suðuroy, Niels Nolsø og meg sjálfan. Mitens varð valdur fyri sjálvstýrisflokkinn. P.M. Dam varð valdur fyri javnaðarflokkinn. Umframt hann varð Mourentius

nar fyrri undirtøkuna. Hann bjóðaði hinum flokkunum samstarv, sum var serliga neyðugt, sum tíðirnar nú vóru.

Tingakrossur hevði ta viðmerking, at fyri Sambandsflokk-

Nú kom Kristian Djurhuus inn á ting, har hann kom at hava stóra ávirkan. Tekning: Janus Guttesen.